IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 100)**

z dnia 14 grudnia 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 100)

14 grudnia 2021 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Polaka (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2021) 704, 707, 710, 711, 712 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów w Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej); COM(2021) 701, 705, 708, 716, 737 (art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.);

II. w trybie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. z uwzględnieniem art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia „Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) w następstwie pandemii COVID-19 na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady (UE) 2020/672. SURE: rok później” (COM(2021) 596 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący sprawozdania w sprawie migracji i azylu (COM(2021) 590 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów „Gospodarka UE po pandemii COVID-19: wpływ na zarządzanie gospodarcze” (COM(2021) 662 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Odnowiony unijny plan działania na rzecz zwalcza-

nia przemytu migrantów na lata 2021–2025" (COM(2021) 591 – wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

VI. sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Bartosz Grodecki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami, **Piotr Patkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz**, **Agata Domańska** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Zofia Szpringer** – naczelnik Wydziału Analiz Społecznych i Ekonomicznych z Biura Analiz Sejmowych, **Marcin Fryźlewicz** – ekspert ds. legislacji z BAS, **Kamila Groszkowska** – specjalista ds. międzynarodowych z BAS, **Wojciech Zgliczyński** – specjalista ds. społecznych z BAS.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Stwierdzam kworum na podstawie listy obecności.

Witam serdecznie wszystkich członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, panie i panów posłów, posłów do Parlamentu Europejskiego, ministrów i towarzyszące im osoby.

Czy mają państwo uwagi do porządku dziennego? Nie ma uwag. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego, czyli informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej COM(2021) 704, 707, 710, 711, 712; w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2021) 701, 705, 708, 716, 737. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć je bez rozpatrywania przez Komisję? Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego.

Przechodzimy do punktu drugiego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. z uwzględnieniem art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia „Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) w następstwie pandemii COVID-19 na podstawie art. 14 rozporządzenia Rady (UE) 2020/672 SURE – rok później" (COM(2021) 596 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Piotr Patkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Patkowski:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam przyjemność przedstawić stanowisko rządu do drugiego półrocznego sprawozdania Komisji Europejskiej dotyczącego wdrażania europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszania zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, jaka nastąpiła w związku z pandemią COVID-19, to jest instrumentu SURE. SURE to unijny mechanizm pożyczkowy, utworzony w 2020 r. na potrzeby przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym i społecznym pandemii, w szczególności na rynku pracy. Instrument skierowany jest do wszystkich państw członkowskich Unii. Ma charakter tymczasowy, obowiązuje do końca 2022 r. Maksymalna kwota dostępnej pomocy razem dla wszystkich państw wynosi 100 mld euro. Komisja jest zobowiązana do przedstawiania co pół roku

sprawozdania z wdrażania instrumentu. Sprawozdanie oparte jest o dane przekazane przez państwa beneficjentów wsparcia. Pokazuje ono stan wdrażania działań krajowych na rzecz ochrony miejsc pracy, które zostały wskazane we wnioskach o pożyczkę. Pierwsze sprawozdanie zostało przedstawione Wysokiej Komisji w czerwcu, dlatego dziś chciałbym przede wszystkim przedstawić zmiany, jakie zaszły od tego czasu. Pomoc przyznana państwom członkowskim wyniosła do tej pory prawie 94,3 mld euro, co oznacza, że do rozdysponowania pozostaje jeszcze kwota około 5,7 mld euro. O pomoc z instrumentu SURE wnioskowało 19 państw. Od czasu opublikowania pierwszego sprawozdania, tj. od marca, pomoc została udzielona kolejnemu państwu, czyli Estonii. Ponadto sześć państw: Belgia, Cypr, Grecja, Litwa, Łotwa i Malta zwróciło się o dodatkowe pożyczki na łączną kwotę 3,7 mld euro.

Polska skorzystała z pożyczki z instrumentu SURE na kwotę 11,2 mld euro. Do tej pory otrzymaliśmy środki w wysokości nominalnej około 8,2 mld euro, pozostałe 3 mld zostaną wypłacone w pierwszym kwartale przyszłego roku. Państwa zrealizowały już 90% planowanych wydatków publicznych na kwalifikujące się w ramach SURE działania. Poziom absorpcji środków przyznawanych w ramach instrumentu był wysoki w większości państw. Wydatkowanie w trzech państwach – Cypr, Portugalia i Rumunia – które obecnie raportują niższe wydatki niż kwota pożyczki, będzie ściśle monitorowane. Jeśli chodzi o ocenę wpływu instrumentu, to Komisja ocenia, że krajowe środki dotyczące rynku pracy objęte wsparciem w ramach instrumentu przyczyniły się do zmniejszenia o 1,5 mln osób bezrobotnych w 2020 r. dzięki zachowaniu w czasie pandemii miejsc pracy w firmach i aktywności gospodarczej samozatrudnionych. Pomoc finansowa przyniosła również znaczne oszczędności państwom członkowskim z tytułu odsetek.

Rząd przyjmuje do wiadomości to sprawozdanie. Utrzymujące się zainteresowanie wsparciem z instrumentu SURE ze strony państw członkowskich potwierdza potrzebę takiego mechanizmu w sytuacji nagłego kryzysu. Podtrzymujemy również stanowisko, że instrument stanowi adekwatne narzędzie UE do wspierania państw członkowskich w łagodzeniu skutków pandemii na rynku pracy. Utrzymanie pracowników w przedsiębiorstwach jest kluczowym elementem ułatwiającym odbudowę gospodarczą. Jednocześnie podzielamy opinię Komisji, że wraz z ożywieniem gospodarczym zasadne będzie przejście od doraźnych środków pomocy na bardziej ukierunkowane działania naprawcze, w tym przede wszystkim poprzez wykorzystanie instrumentu na rzecz odbudowy i zwiększenia odporności.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi za przedstawione stanowisko.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Agnieszka Soin. Bardzo proszę, pani poseł, o zabranie głosu.

Poseł Agnieszka Soin (PiS):

Dziękuję bardzo.

Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, panie ministrze, zaproszeni goście, mam przyjemność przedstawić uzupełniającą informację dotyczącą sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Finansowego i Komitetu ds. Zatrudnienia „Sprawozdanie dotyczące europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) w następstwie pandemii COVID-19”. Niniejsze sprawozdanie jest drugim sprawozdaniem półrocznym dotyczącym europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej SURE. UE ustanowiła SURE w maju 2020 r., aby pomóc państwom członkowskim w ochronie miejsc pracy i dochodów pracowników podczas pandemii COVID-19. Jest to instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej, z budżetem wynoszącym 100 mld euro w formie pożyczek, który został ustanowiony w związku z pandemią COVID-19, w szczególności w celu finansowania mechanizmu zmniejszonego wymiaru czasu pracy lub podobnych środków służących ochronie pracowników i osób samozatrudnionych,

a tym samym zmniejszeniu skali bezrobocia i utraty dochodów, a także w celu finansowania niektórych środków ochrony zdrowia. SURE stanowi część pakietu inicjatyw mających odpowiedzieć na kryzys spowodowany pandemią COVID-19.

W ocenach społecznych, gospodarczych i finansowych skutków dokumentu UE można przyjąć, że środki pozyskane z tego instrumentu wywołały skutki pozytywne. Krajowe instrumenty rynku pracy wspierane przez SURE zmniejszyły liczbę bezrobotnych, gdzie z SURE skorzystało około 2,5 mln firm, co pozwoliło im uniknąć zwolnień około 1,5 mln pracowników w 2020 r. Osiągnięto to dzięki niezwalnianiu pracowników z przedsiębiorstw, w których byli zatrudnieni, i utrzymaniu działalności na własny rachunek. Według Komisji poprzez SUE Unia wspierała i zachęcała do stosowania w państwach członkowskich mechanizmów zmniejszonego wymiaru czasu pracy. Ponadto SURE umożliwił poniesienie większych wydatków na potrzebę ochrony zatrudnienia i inne działania związane z pandemią COVID-19.

Polsce przyznano wsparcie finansowe w kwocie 11,2 mld euro, tym samym Polska była jednym z trzech największych beneficjentów. Według sprawozdania Komisji w Polsce wypłacono dotychczas 8,2 mld euro. Wydatki publiczne uwzględnione w decyzji wykonawczej obejmują wydatki przeznaczone na działania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Pomoc finansowa za pośrednictwem SURE przyniosła również państwom członkowskim korzystającym z pomocy znaczne oszczędności budżetowe na płatnościach odsetek, które wynikają z korzystnych warunków zaciągania pożyczek oferowanych przez UE oraz długiego średniego okresu zapadalności pożyczek – wynoszącego prawie 15 lat.

W ocenie partnerów społecznych, „Solidarności” pomoc w ramach SURE z pewnością przyczyniła się do łagodzenia skutków kryzysu ekonomicznego powstałego w efekcie pandemii COVID-19, dzięki czemu do chwili obecnej utrzymano na dość korzystnym poziomie wskaźniki rynku pracy w Polsce, w szczególności nastąpił mniejszy, niż oczekiwano, wzrost bezrobocia. „Solidarność” postuluje, aby tego rodzaju mechanizm został utworzony na stałe na poziomie europejskim. Jednocześnie „Solidarność” zwraca uwagę, że SURE jest jednym z narzędzi mogących zachęcić pracodawców do zatrzymywania pracowników pomimo ograniczenia działalności gospodarczej.

Niniejsze sprawozdanie stanowi aktualizację informacji zawartych w pierwszym sprawozdaniu półrocznym dotyczącym SURE i potwierdza pozytywną ocenę zawartą w pierwszym sprawozdaniu. Rząd RP przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Komisji Europejskiej z wykorzystania instrumentu SURE. Utrzymujące się zainteresowanie wsparciem z instrumentu SURE ze strony państw członkowskich potwierdza potrzebę takiego mechanizmu w sytuacji nagłego kryzysu. Rząd RP podtrzymuje stanowisko wyrażone wobec pierwszego sprawozdania Komisji Europejskiej, że instrument SURE stanowi adekwatne narzędzie do wspierania państw członkowskich w łagodzeniu skutków pandemii na rynku pracy. Jednocześnie podziela opinię Komisji Europejskiej, że wraz z ożywieniem gospodarczym zasadne będzie przejście od doraźnych środków pomocy na bardziej ukierunkowane działania naprawcze. Środki z instrumentu SURE stanowią wsparcie budżetu krajowego w finansowaniu krajowych działań przyjętych w celu złagodzenia skutków społeczno-gospodarczych na rynku pracy.

Rząd RP pozytywnie ocenia wpływ instrumentu SURE na łagodzenie ekonomicznych i społecznych skutków pandemii COVID-19. Rząd RP przychyla się do pozytywnej oceny przedstawionej w sprawozdaniu. Rekomenduję przyjęcie przez szanowną Komisję informacji uzupełniającej dotyczącej europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej SURE, w następstwie pandemii COVID-19 (COM 596).

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani poseł za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję w tym momencie. Czy ktoś z państwa posłów chciałby się w tym temacie wypowiedzieć, zabrać głos? Nie widzę, nie słyszę.

Wobec tego pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu? Nie ma sprzeciwu. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2021) 596 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu drugiego.

Czy mamy na sali pana posła Rosatiego? Nie mamy jeszcze, tak? Wiem, wiem. Dlatego była prośba od pana posła, żeby uwzględnić jego prośbę i żebyśmy zaczekali z tymi punktami, w których on jest posłem sprawozdawcą, i przejdziemy dalej do punktu czwartego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 20 10 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącego sprawozdania w sprawie migracji i azylu (COM(2021) 590 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Bartosz Grodecki, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Bartosz Grodecki:

Bardzo dziękuję.

Szanowni panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, omawiany dokument nie ma charakteru ustawodawczego, natomiast stanowi dosyć dobre i kompleksowe podsumowanie dotychczasowych prac, jeśli chodzi o negocjowany, tworzony pakt o azylu i migracji. To jest pakt, który się pojawił we wrześniu ubiegłego roku. W tej chwili jest procedowany, a właściwie jego elementy. To, co jest istotne w całym dokumencie, to jest podkreślenie zarówno wymiaru zewnętrznego, który postulujemy, czyli wzmocnienie ochrony granic, ale także wymiaru wewnętrznego, czyli postępującą reformę – na razie tylko przedstawioną koncepcyjnie – strefy Schengen. Poza tym wymiarem zewnętrznym, czyli ochrony granic, bardzo istotny jest też wkład w rozwój legalnej migracji do UE, ale także przeciwdziałanie tym ruchom nielegalnym i przede wszystkim związanym z przemytem, handlem czy wykorzystywaniem migrantów w celach politycznych. Niestety ten akurat element nie jest za dobrze w tym dokumencie podkreślony, ale to ze względu na to, że on powstawał po prostu we wcześniejszym czasie i był opracowywany we wcześniejszym czasie niż wydarzenia na naszej wschodniej granicy.

Istotnym elementem jest również podkreślenie współpracy w krajach pochodzenia, z czym się wiąże ściśle kwestia wzmocnienia procesów readmisyjnych, które niestety w całej Unii są słabym punktem i słabym ogniwem w całym łańcuchu migracyjnym. Bardzo ważny też jest element dotyczący Afganistanu i udzielania pomocy obywatelom tego kraju czy ludziom zamieszkałym na terytorium tego kraju, tam, na miejscu.

To, co jest dla nas również istotne, to jest kwestia pewnej deklaracji zmian legislacyjnych w kontekście zmiany kodeksu granicznego Schengen. To jest tak, że na dzisiaj jest to wspomniane w tym dokumencie w ramach ataków hybrydowych, natomiast po czwartkowym posiedzeniu naszej rady sektorowej już wiemy, że takie zagrożenia literalnie będą wprowadzane – przynajmniej na razie deklaratywnie – do zmian legislacyjnych w kodeksie granicznym Schengen. Co jest rzeczywiście dla nas tylko godne zainteresowania, ale nie do końca się z tym zgadzamy, to jest rozpakietowanie całego paktu. To znaczy ten pakt składa się z kilku dokumentów legislacyjnych. Jeden już został wyłączony z całego paktu, czyli utworzenie czy zmiana właściwie agencji EASO w agencję EUAA. Zasadniczo uważamy, że pakt powinien być przyjęty jako całość, bo on komplementarnie traktuje o migracji – i rozbieranie go na części pierwsze nie ma sensu. Natomiast agencja już jest, więc przyjmując to rozporządzenie, deklarujemy oczywiście jako rząd wsparcie agencji w postaci delegowania odpowiednich oficerów migracyjnych do tejże. Zasadniczo przyjmujemy do wiadomości, odbieramy ten raport, ten dokument pozytywnie.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pani poseł Ewa Malik. Bardzo proszę panią poseł o zabranie głosu.

Poseł Ewa Malik (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący, witam państwa.

Szanowni państwo, komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący sprawozdania w sprawie migracji i azylu stanowi materiał podsumowujący postęp prac nad nowym pakietem do spraw migracji i azylu. Dokument ma na celu wypracowanie zrównoważonych ram azylowych i migracyjnych, które muszą sprostać nowym, licznym wyzwaniom, do których należą między innymi: zapewnienie pewności, jasności oraz godnych warunków kobietom, dzieciom i mężczyznom przybywającym do UE, zwiększenie zdolności UE do skutecznego zarządzania swoimi granicami, zwalczanie przemytu migrantów, ograniczenie szlaków imigracji nieuregulowanej. Ponadto zapewnienie skuteczniejszych powrotów, ścisłej współpracy z krajami partnerskimi, pochodzenia, tranzytu i krajami docelowymi oraz propagowanie zrównoważonych i bezpiecznych legalnych dróg migracji. Komisji zależy na ukończeniu prac legislacyjnych nad wnioskami w ramach nowego pakietu o migracji i azylu, tymczasem pewne ważne, zupełnie nowe kwestie zarówno wewnętrzne, dziejące się w UE, jak i zewnętrzne dotyczące granic strefy Schengen nie zostały ukończone. Rząd polski, zgadzając się w bardzo wielu kwestiach postawionych w omówionym dokumencie, podnosi w swoim stanowisku te sprawy, które są nieporuszane lub poruszane w niewielkim stopniu, i kładzie nacisk na opisanie tych spraw i zjawisk w praktyce migracyjnej i azylowej, które dotyczą Polski i jej granic zewnętrznych w ramach UE.

W ocenie rządu wobec pojawiających się nowych wyzwań migracyjnych kluczową rolę może odegrać szybkość reakcji i adekwatność stosowanych środków. Ponadto rząd polski opowiada się za podejmowaniem wobec tych wyzwań działań systemowych i skoordynowanych, przewidujących długotrwałe skutki.

Dla Polski i Polaków ważne jest, aby UE przyjęła instrumenty pozwalające państwom członkowskim na skuteczną obronę przed atakami hybrydowymi, uwzględniając przy tym doświadczenia i postulaty państw będących bezpośrednim celem takich ataków. W dokumencie niestety ze względu na datę publikacji komunikatu nie uwzględniono sytuacji na polsko-białoruskiej granicy, prowokacji służb białoruskich i trudnej sytuacji migrantów wykorzystywanych przez reżim Łukaszenki. Rząd polski zapewnia w swoim stanowisku, że będzie zabiegał o to, by atak hybrydowy przeciwko Polsce i UE zajął należyte miejsce w unijnej agendzie. Wzmocnienie ochrony granic zewnętrznych UE powinno być priorytetem w tej właśnie aktualnej sytuacji. Rząd polski w swoim stanowisku kładzie nacisk na kwestie pilnego porozumienia politycznego dotyczącego solidarności i odpowiedzialności, szczególnie powinno to dotyczyć wspólnej obrony granic zewnętrznych UE. Jak dotąd nie widać tej solidarności ze strony Komisji Europejskiej w stosunku do rządu Polski, który broni granicy polsko-białoruskiej.

Bardzo istotne też moim zdaniem jest to, że rząd polski, nie sprzeciwiając się wprawdzie dobrowolnym relokacjom, konsekwentnie sprzeciwia się ustanowieniu jakichkolwiek mechanizmów doprowadzających do ich obowiązkowego stosowania. Co ważne, z punktu widzenia rządu Polski konsensus w ramach dalszych prac nad pakietem w sprawie migracji i azylu oraz rezygnacja z prezentowanego przez Polskę podejścia pakietowego w stosunku do reformy azylowej mogą zostać osiągnięte jedynie przy odejściu od paradygmatu obowiązkowej relokacji. W związku z powyższym rekomenduję Wysokiej Komisji przyjęcie stanowiska rządu do komunikatu Komisji oznaczonego jako COM 590.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję pani poseł za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę, nie słyszę. Wobec powyższego chciałbym zapytać i pytam, czy jest sprze-

ciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2021) 590 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu czwartego.

Drodzy państwo, teraz wrócimy do punktu trzeciego, bo przyszedł już na obrady pan poseł sprawozdawca. Więc przechodzimy do punktu trzeciego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów „Gospodarka UE po pandemii COVID-19: wpływ na zarządzanie gospodarcze” (COM(2021) 662 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Piotr Patkowski, podsekretarz stanu w MF. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, mam przyjemność przedstawić stanowisko rządu do komunikatu Komisji Europejskiej „Gospodarka UE po pandemii COVID-19: wpływ na zarządzanie gospodarcze”. Komisja Europejska ma obowiązek przeprowadzenia okresu przeglądu stosowania przepisów tworzących tak zwane zarządzanie gospodarcze w UE. W celu realizacji tego zobowiązania Komisja w lutym 2020 r. opublikowała przegląd ram zarządzania gospodarczego, w którym stwierdziła między innymi, że pakt stabilności i wzrostu wsparł redukcję wysokiego zadłużenia w UE jako całości, lecz w niektórych państwach UE dług z sektora instytucji rządowych i samorządowych wyraźnie przekracza próg 60% PKB i nie maleje. Natomiast polityki budżetowe państw Unii nadal pozostają w dużym stopniu procykliczne. Komunikatem z 19 października Komisja wznowiła publiczne konsultacje dotyczące zarządzania gospodarczego w Unii. Stwierdziła, że wnioski przedstawione w przeglądzie z 2020 r. pozostają w mocy, a kryzys uwypuklił ich znaczenie. Oceniła też skutki pandemii dla unijnych ram zarządzania gospodarczego.

Po pierwsze, według Komisji najważniejsze obecnie wyzwanie to stopniowa redukcja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Należy również rozważyć wzmocnienie antycyklicznego charakteru unijnych ram fiskalnych. Niemniej warto zwrócić uwagę, że Komisja z drugiej strony podkreśla, że struktura finansów publicznych powinna sprzyjać wzrostowi gospodarczemu. Na szczególną uwagę zasługuje wspieranie publicznych inwestycji związanych z zieloną lub cyfrową transformacją oraz wzmacniających odporność gospodarki na przyszłe kryzysy. Ponadto Komisja podkreśla, że potrzebne jest większe zaangażowanie krajowych instytucji monitorujących finanse publiczne i warto silniej skupić się na równoległym redukowaniu nierównowag zdiagnozowanych w trakcie procedury nadmiernego deficytu i procedury nierównowag makroekonomicznych. Komisja nie przedstawiła jednakże w komunikacie konkretnych propozycji zmian zarządzania gospodarczego. Zapowiedziała jedynie, że rozważy wszystkie głosy wyrażone w trakcie trwającej do końca grudnia debaty publicznej.

Jednocześnie rząd uznaje, że postulaty i wznowienie dyskusji przez Komisje jest słuszne, niemniej w procesie ograniczania zadłużania publicznego powinniśmy zwrócić szczególną uwagę na sytuację makrofiskalną poszczególnych państw, w tym przegląd w ramach procedury nierównowag makroekonomicznych, aby nie zakłócić procedury odbudowy gospodarek po pandemii. Debata na temat reguł fiskalnych powinna dotyczyć ich uproszczenia i poprawy skuteczności ich egzekwowania. Jednocześnie powrót do ścisłego stosowania reguł sprzed pandemii nie jest uzasadniony. Aktualne ramy prawne wymagają w krajach UE z deficytem powyżej 3% PKB lub z długiem powyżej 60% PKB rozpoczęcia konsolidacji, szczególnie w przypadku grupy państw z wysokim długiem. Tutaj chciałbym nadmienić, że Polska do takich państw się nie zalicza. W pozostałych państwach niezbędny byłby powrót do średniookresowych celów budżetowych. Redukowanie nierównowagi w finansach publicznych rodziłoby jednak ryzyko spowolnienia aktualnego ożywienia oraz zmniejszenia inwestycji publicznych tak obecnie potrzebnych

dla stawienia czoła obecnym wyzwaniom, jak zielona i cyfrowa transformacja. Dlatego rząd będzie uczestniczył w debacie nad reformą reguł fiskalnych UE, postulując zapewnienie właściwej przestrzeni na wydatki inwestycyjne niezbędne w procesie odbudowy gospodarczej po pandemii wobec wyzwań związanych z transformacją cyfrową i klimatyczną czy wyzwań globalnych związanych z bezpieczeństwem.

Tutaj chciałbym podkreślić, że tak jak pojawia się w wielu państwach unijnych głos wyłączania czy innego uwzględniania w procedurach liczenia długu i deficytu wydatków na cele klimatyczne czy cyfrowe, tak bardzo silnym postulatem rządu polskiego będzie podobne traktowanie wydatków na obronność, ponieważ w zależności od tego, gdzie dane państwo jest usytuowane, jego wyzwania związane z wydatkami na obronność są różne, niemniej naszym zdaniem są one tak kluczowe, że nie powinny się wliczać do liczenia długu i deficytu państw unijnych – i będzie to jeden z naszych głównych postulatów podnoszonych w trakcie tej dyskusji. On był sygnalizowany Komisji Europejskiej i na szczytach Rady Europejskiej, ale oczywiście będziemy to ponawiać. Naszym zdaniem wyłączenie wydatków na cele militarne ze wskaźników zadłużenia i deficytu wykorzystywanych na potrzeby unijnych reguł fiskalnych pozwoliłoby na częściowe wyeliminowanie nierównowagi, jaka wytworzyła się w Unii przy obecnych ramach fiskalnych, które nie uwzględniają geopolitycznych wyzwań stojących przed poszczególnymi krajami członkowskimi i tym samym przed całą UE.

Dziękuję za wysłuchanie i zwracam się do Wysokiej Komisji z uprzejma prośbą o pozytywne zaopiniowanie stanowiska rządu.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi za przedstawioną informację.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Dariusz Rosati. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Dariusz Rosati (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, panie ministrze, mamy do czynienia z dokumentem Komisji Europejskiej, który nakreśla główne kierunki polityki gospodarczej reform i inwestycji na okres popandemiczny. Generalnie trzeba podzielić opinię Komisji w większości punktów podniesionych w tym sprawozdaniu, przede wszystkim jeśli chodzi o główne tendencje, jakie w tej chwili zarysowują się w rozwoju gospodarczym UE, i główne wyzwania. Należy do nich między innymi wyzwanie demograficzne, mające jakby dwa wymiary. Po pierwsze, systematyczny spadek dzietności, spadek liczby mieszkańców w UE w perspektywie najbliższych dekad i wiążący się z tym również spadek siły roboczej i rąk do pracy. Kolejne wyzwanie to wolniejszy niż w innych regionach wzrost wydajności pracy i to rzeczywiście powinno budzić niepokój, w szczególności jeśli chodzi o konkurencję ze Stanami Zjednoczonymi i Chinami. Po trzecie, koszty klimatu, które obciążają właściwie wszystkie gospodarki UE. Unia chce być liderem przemian w skali globalnej. To bardzo ambitne zadanie, ale też pamiętajmy, że wiąże się jednak z ogromnymi kosztami. I wreszcie postępujące także w wyniku pandemii rozbieżności i rozpiętości pomiędzy poszczególnymi krajami, jeśli chodzi o poziom dochodu, sytuację gospodarczą. Można powiedzieć – i na to Komisja zwraca uwagę – że te wysiłki w celu konsolidacji i konwergencji, jakie były podejmowane w UE w poprzednich latach po kryzysie finansowym, właściwie w dużym stopniu pandemia cofnęła o kilka lat i właściwie można powiedzieć, że teraz trzeba będzie odrabiać te zaległości.

Komisja wskazuje też na pilne potrzeby, które są związane zarówno z potrzebą odbudowy gospodarki po COVID-19, jak też są związane ze wzmocnieniem odporności gospodarek europejskich na ewentualne przyszłe kryzysy. I tu mówi się – jak wspomniał pan minister – o stopniowym oddłużaniu gospodarek europejskich, które przynajmniej w części nie spełniają wymogów paktu stabilności wzrostu, jeśli chodzi o poziom zadłużenia, mówi się o wzroście inwestycji publicznych, wskazuje się, że w części krajów bieżąca polityka gospodarcza, zwłaszcza polityka fiskalna, ma charakter procykliczny zamiast antycyklicznego. Zwraca się też uwagę na potrzebę ściślejszej koordynacji polityki w skali całej Unii. Przywracanie równowagi makroekonomicznej, w tym kontekście oczywiście

opanowanie tendencji inflacyjnych jest bardzo istotne. Mówi się też o uproszczeniu reguł fiskalnych.

W stosunku do tego dokumentu stanowisko rządu wydaje mi się generalnie poprawne i uzasadnione. Podkreśla się w stanowisku rządu – i ja podzielam ten pogląd – że rzeczywiście debata o regułach fiskalnych UE powinna zmierzać do ich uproszczenia i zwiększenia przejrzystości. Tych reguł jest kilka. Są trzy, ale sposób ich stosowania jest niesłychanie skomplikowany. Jest cały szereg procedur, które uruchamiają pewne automatyczne procesy dostosowawcze. Specjaliści oczywiście doskonale wiedzą, na czym to wszystko polega, natomiast przekazanie opinii publicznej na tej podstawie na przykład potrzeby konsolidacji wydatków czy właśnie wskazanie na zagrożenia związane z zadłużeniem – tego typu komunikat może być po prostu niezrozumiały, biorąc pod uwagę stopień złożoności tych reguł. Chciałbym też zachęcić rząd polski do tego, żeby miał w tej sprawie jakieś propozycje, bo jeżeli podzielamy pogląd, że warto byłoby uprościć reguły i zwiększyć ich przejrzystość, dobrze by było mieć jakieś propozycje, a przynajmniej jakieś kierunki działań.

W stanowisku rządu mówi się o tym, żeby zdjąć ten gorset ograniczeń. Jeszcze ciągle jesteśmy w fazie wychodzenia z pandemii i oczywiście Komisja proponuje stopniowe przywracanie obowiązujących reguł. Prawdopodobnie występuje różnica zdań, jak stopniowe ma być to stopniowe przywracanie, bo tak jak rozumiem dokument rządowy, rząd polski nie jest zwolennikiem szybkiego przywracania tych reguł i przywracania ich obowiązywania. Ja właściwie też jestem gotów się z tym zgodzić, że jeszcze rok czy dwa kraje członkowskie UE powinny korzystać z możliwości elastycznego kształtowania swoich budżetów. Przy czym jednak trzeba powiedzieć, że w przypadku niektórych krajów byłoby to dość ryzykowne. Choćby przykład Grecji pokazuje, że Grecja podejmowała ogromne wysiłki, żeby troszkę obniżyć poziom zadłużenia przez ostatnich kilka lat, a w ciągu dwóch lat pandemii znowu się pogrążyła, zwiększając zadłużenie o ponad 20% PKB. W przypadku takich krajów jak Grecja czy cztery inne kraje trzeba rzeczywiście podchodzić z wielką ostrożnością. Natomiast jeżeli chodzi o większość pozostałych krajów, to wydaje się, że ożywienie gospodarcze, a nawet ekspansja w niektórych przypadkach są już dość widoczne i dość trwałe. I myślę, że Komisja powinna tu przyjąć dość zróżnicowane podejście, dlatego że przedłużanie okresu zawieszenia pewnych reguł i stosowania czy braku stosowania może doprowadzić do tego, że powstanie taka atmosfera typu jazdy na gapę. Oczywiście trzeba by się temu przeciwstawiać.

W tym kontekście rząd polski proponuje, aby wydatki zbrojeniowe były ze względu na szczególną sytuację, ze względu na zagrożenia ze strony nieprzewidywalnych sąsiadów wyłączone z reguł fiskalnych. Myślę, że ten postulat jest mało realistyczny, i chciałbym zaproponować rządowi, żeby może zamiast forsować ten pomysł, który moim zdaniem nie ma szans na realizację, zaproponować, aby spod reguł fiskalnych były wyłączone inwestycje publiczne o innym charakterze. Na przykład transformacja energetyczna. Na to Komisja prawdopodobnie w większym stopniu byłaby gotowa się zgodzić i wtedy tego typu inwestycje jak transformacja energetyczna czy w ogóle inwestycje związane z klimatem w naszym przypadku, wskazując też na szczególną sytuację, mogłyby być wyłączone z tego mechanizmu ograniczającego. Natomiast jeśli chodzi o wydatki na obronę narodową, to jak pamiętam, te dyskusje toczą się od wielu, wielu lat w UE. Były zgłaszane pomysły przez Francuzów. Francuzi przez długi czas bardzo intensywnie lobbowali za tym, to się oczywiście ostatecznie nie udało, głównie z powodu takiego, że wydatki na obronę nie są wydatkami produkcyjnymi. Oczywiście w pewnym zakresie mogą mieć skutki produkcyjne, ale akurat w polskim przypadku większość wydatków na modernizację armii to są wydatki związane z importem sprzętu i to spoza UE, ale generalnie większość naszych wydatków to są wydatki osobowe i to nie jest typ wydatków, który się kwalifikuje do tego, żeby go wyłączyć z działania reguł fiskalnych. Tak że zachęcam do tego, żeby proponować wyłączenie innych typów inwestycji, które Polska jest gotowa i powinna realizować, przede wszystkim, jak powiedziałem, transformacja energetyczna.

Wreszcie chciałbym, żeby rząd może jeszcze uzupełnił w swoim stanowisku, a przynajmniej w rozmowach z Komisją Europejską zwrócił jeszcze uwagę na pewne braki doku-

mentu Komisji. Za mało moim zdaniem mówi się tam o poprawie konkurencyjności UE jako całości. Właściwie ten temat zszedł na dalszy plan. W tej chwili głównymi hasłami jest oczywiście ta dualna czy dwoista transformacja, czyli zielona transformacja i gospodarka cyfrowa. To oczywiście ma też skutki dla konkurencyjności, ale jednak główne bariery dla konkurencyjności to są bariery istniejące na jednolitym rynku. Powtarzamy po raz kolejny, że ten rynek nie funkcjonuje jeszcze tak, jak powinien, zwłaszcza w obszarze wymiany usług. Mamy do czynienia z barierami, które mają w istocie rzeczy charakter protekcjonistyczny w ramach UE, i dobrze by było, gdyby polski rząd w tych sprawach, które są niesłychanie ważne dla polskiej gospodarki, dla polskich przedsiębiorstw, wykazywał się większą energią i inicjatywą.

Nie mówi się też w dokumencie Komisji o usprawnianiu innowacyjnym UE. Jeżeli rzeczywiście mamy sprostać – bo Unia zaznacza, że odstajemy i tracimy dystans do Chin i do Stanów Zjednoczonych, a właściwie z tego stwierdzenia nie wynika żadna terapia i nie ma żadnych sensownych pomysłów – rząd polski mógłby tutaj wyjść z inicjatywami, które pozwoliłyby wykorzystać potencjał Unii do tego, żeby przyspieszyć postęp technologiczny, co byłoby szczególnie ważne dla Polski, która pod tym względem też ma sporo zaległości.

Wreszcie poprawa klimatu inwestycyjnego w UE, zwłaszcza dla inwestycji prywatnych. Też nie zauważyłem ani w dokumencie Komisji, ani w stanowisku rządu zwrócenia uwagi na ten bardzo istotny warunek pomyślnego rozwoju. Przypomnę też, że akurat jeśli chodzi o Polskę, to poprawa klimatu inwestycyjnego była postulatem wielokrotnie powtarzanym w ramach rekomendacji krajowych formułowanych w ramach semestru europejskiego pod adresem Polski. To jest z całą pewnością ważna sprawa, biorąc pod uwagę, panie ministrze, historycznie niski poziom inwestycji prywatnych w Polsce. My mamy za 2020 r. 12,1% PKB. Jesteśmy na trzecim miejscu od końca w UE. Za nami jest tylko Grecja, ale to jest kraj w ciężkim kryzysie, i Luksemburg, ale to z kolei jest kraj tak nieprzyzwoicie bogaty, że nie mają już właściwie w co inwestować. Więc tu naprawdę trzeba coś zrobić i mamy wielką szansę, żeby wykorzystać mechanizmy unijne i środki unijne do tego, żeby poprawić klimat inwestycyjny, żeby przy okazji również przyspieszyć inwestycje w Polsce, bo bez inwestycji bardzo szybko uderzymy w barierę zdolności wytwórczych. Chcę powiedzieć, że obserwowana w Polsce szczególnie wysoka inflacja jest między innymi spowodowana tym, że od kilku lat mamy zapaść w inwestycjach. Właściwie proces tworzenia nowych mocy wytwórczych o bardziej zaawansowanych technologiach przebiega po prostu bardzo wolno.

Panie przewodniczący, składam te uwagi jako pewien komentarz do tych dwóch dokumentów, ale zasadniczo wnoszę, żeby poprzeć stanowisko rządu w tej sprawie. Z tym apelem, żeby panowie ministrowie zechcieli wziąć pod uwagę to, o czym tu rozmawiamy w tej chwili.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Jacek Czerniak (Lewica):

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam dwa pytania do pana ministra. Po pierwsze, czy wszystkie wydatki na obronność w propozycji rządu polskiego byłyby wyłączone spod reguły finansowej, czy tylko na zbrojenia, a te personalne, etatowe nie byłyby? I drugie pytanie, panie ministrze – czy ten pomysł rządu polskiego był konsultowany lub też przedstawiony w jakimkolwiek innym formacie? Czy jest, krótko mówiąc, poparcie dla tego pomysłu? Jeżeli tak, to jakie państwa na tym etapie popierają pomysł rządu polskiego?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi Czerniakowi.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę. Proszę się przedstawić.

Naczelnik Wydziału Analiz Społecznych i Ekonomicznych z Biura Analiz Sejmowych Zofia Szpringer:

Dzień dobry państwu. Ja nie jestem posłem, jestem przedstawicielką Biura Analiz Sejmowych.

Z uwagi na to, że Komisja Europejska bardzo dużą rolę przywiązuje do debaty publicznej, wydaje mi się zasadne, aby MF rozważyło, aby nie tylko ten link do ankiety funkcjonował, o którym jest informacja w stanowisku rządu, ale także aby być może zamieścić taką informację, która szerzej objaśniałaby, uzasadniała stanowisko rządu. Bo to jest bardzo ważne, żeby również zachęcać podmioty do wzięcia udziału w tej ankiecie – dlatego że nieobecni nie mają racji. Może się zdarzyć tak, że na ankietę odpowiedzą przedstawiciele instytucji, środowiska naukowe z innych państw, i to będzie brane pod uwagę przez Komisję Europejską, natomiast głos nieobecnych się nie liczy. W związku z tym, żeby wzmocnić ten przekaz stanowiska rządu, warto byłoby rozważyć, jeśli to możliwe, taką propozycję, ażeby przy tej ankiecie podać informację kierunkową o tym, jakie jest stanowisko rządu, dlaczego ono jest takie a nie inne, tym bardziej że ono także kumuluje doświadczenia z lat dużo wcześniejszych, takie doświadczenia, jakie miały poprzednie rządy, i w związku z tym też ono jest cenne.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję za tę uwagę.

Czy jeszcze ktoś chce zabrać głos? Na tę chwilę nie ma zgłoszeń. Bardzo proszę, panie ministrze, o zabranie głosu i udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MF Piotr Patkowski:

Dziękuję bardzo.

Idąc chronologicznie – dlaczego my tak podnosimy wydatki na obronność, a na przykład nie wydatki na politykę klimatyczną. Z dwóch przyczyn. Po pierwsze, kwestia obronności, niezależnie, czy szanse są większe, czy mniejsze, w przypadku Polski, w przypadku ostatnich wydarzeń jest dla nas kluczowa. Jeżeli chcemy mówić o poważnym wojsku i o wojsku, które jest w stanie bronić granic i suwerenności Polski, to musimy na to przeznaczyć konkretne wydatki. Sytuacja, w której te wydatki obciążałyby nasze reguły i zabierały przestrzeń do innych wydatków, a inne państwa, które mają to szczęście geopolityczne, że leżą w trochę bezpieczniejszym miejscu, tych wydatków ponosić nie muszą, to jest to swoista nierównowaga i pewnego rodzaju dyskryminacja wobec rządu polskiego. Stąd ten postulat będziemy podnosić. Nie znaczy to, że się nie zgadzamy z wydatkami, z wyłączeniem wydatków klimatycznych czy transformacyjnych. Natomiast tutaj poparcie jest tak duże, że myślę, że stanowisko Polski będzie pozytywne, ale nie będzie tak kluczowe, natomiast w przypadku wydatków obronnościowych jednak będziemy przy tym bardzo twardo obstawać. Zobaczymy, co z tego wyjdzie.

Co do postulatów Polski, o których mówił pan profesor, to jest jeszcze taka kwestia, że ten dokument jest na bardzo wstępnym etapie i on rzeczywiście nie zawiera ze strony Komisji wielu szczegółów. W styczniu będziemy kontynuować te rozmowy. Na pewno na jedną rzecz będziemy chcieli zwrócić uwagę – i ja, i pan poseł Rosati o tym mówiliśmy. Mianowicie Komisja, przynajmniej na to wskazują pewne ogólnikowe zdania, idzie trochę w rozróżnienie dwóch grup państw, to znaczy tych państwa, które spełniają kryteria z Maastricht, czyli kryteria co do deficytu i długu, i tych, które chronicznie ich nie spełniają, przynajmniej jeśli chodzi o kwestię długu. Te państwa w pierwszej grupie, które spełniają Maastricht, mogłyby być łagodniej traktowane, jeśli chodzi o samą regułę fiskalną, regułę wydatkową. Myślę, że to jest wątek, który na pewno rząd polski będzie kontynuował i rozwijał, bo nie ukrywam, że jest to też zgodne z naszymi przekonaniami – to, co Komisja tutaj proponuje. Natomiast nie jest to jeszcze ubrane w szczegóły. My te szczegóły będziemy proponować. Zobaczymy, co ze swojej strony przedstawi Komisja. Na pewno więc to, obok wydatków obronnościowych, będzie bardzo duży postulat ze strony rządu polskiego i będziemy to podtrzymywać.

Jeśli chodzi o pytanie pana posła Czerniaka, czy wszystkie wydatki będą wyłączone. To jest trochę tak jak z wydatkami klimatycznymi. To jest jak na razie ogólny postulat i ogólne pojęcie, do tej pory niestosowane, więc zobaczymy, co przyniosą negocjacje i jaka przestrzeń z tego wyniknie. Natomiast na ten moment jako rząd będziemy stali na stanowisku, że powinny to być te wydatki, które zaliczamy do wydatków na tzw. obronność w ramach puli PKB przekazywanych na wydatki obronnościowe. Będzie to więc dość szeroki katalog, natomiast w trakcie dyskusji zobaczymy oczywiście, jak to się rozwinie. Ale na razie nasza pozycja jest, że powinno to być zgodne z polskimi unormowaniami ustawowymi.

Czy inne państwa to popierają – to są rozmowy jak na razie robocze, więc nie będę o nich mówił w szczegółach, dopóki państwa tym zainteresowane same nie uznają za stosowne to komunikować. Natomiast w ramach pewnych rozmów roboczych były sygnały grupy państw, które też taki postulat wstępnie popierały. Natomiast w dalszej dyskusji zobaczymy, na ile to będzie dla nich główny postulat, ale zainteresowanie co do tego było.

Co do uwagi BAS – to ją przyjmujemy i oczywiście stanowisko rządu będzie powszechnie dostępne.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę, nie słyszę. Wobec tego chciałbym zapytać i pytam, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2021) 662 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu czwartego.

Przechodzimy do punktu piątego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Odnowiony unijny plan działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2021–2025" (COM(2021) 591 – wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu. Rząd reprezentuje w tym punkcie pan minister Bartosz Grodecki, podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MSWiA Bartosz Grodecki:

Bardzo dziękuję. Szanowni panie i panowie posłowie, Wysoka Komisjo, popieramy i z zadowoleniem przyjmujemy propozycje przedstawione w unijnym planie na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2021–2025. Zgadzamy się, że implementacja planów w efektywny sposób przyczyni się do pogłębienia współpracy z krajami partnerskimi, a także z organizacjami międzynarodowymi, jeśli chodzi o skuteczne nakładanie sankcji na przemytników migrantów, skuteczne zapobieganie wyzyskowi przemycanych migrantów i zapewnienie objęcia ich ochroną oraz usprawnienie współpracy organów ścigania i sądownictwa.

Cieszymy się także, że Komisja zdefiniowała nowe zagrożenie migracyjne spowodowane przez Białoruś i odnotowała fakt wykorzystywania migracji jako narzędzia politycznego służącego destabilizacji UE. Opowiadamy się za wykorzystaniem wszelkich dostępnych narzędzi oddziaływania w sytuacji instrumentalnego wykorzystania migracji przez kraje trzecie, w tym w szczególności środków z obszaru wizowego.

Z rzeczy bardziej technicznych oczywiście też popieramy wykorzystanie potencjału operacyjnego analitycznego Europolu oraz Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, a także rozszerzenie udostępnienia aplikacji organom do tego uprawnionym.

Na koniec jeszcze tylko podam, że wdrożenie założeń zawartych w dokumencie może stworzyć podstawy kompleksowego, wielosektorowego podejścia UE służącego temu, aby działalność siatek zajmujących się przemytem migrantów stała się bardziej ryzykowna

i – tak jak powiedziałem na wstępie – przyjmujemy z zadowoleniem i popieramy tenże dokument. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu ministrowi.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Dariusz Joński. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Dariusz Joński (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, dokument jest komunikatem Komisji Europejskiej skierowanym do PE, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczącym „Odnowionego unijnego planu działania na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2021–2025". Oczywiście pierwszy plan na rzecz zwalczania przemytu migrantów na lata 2015–2020 był opublikowany przez Komisję Europejską w maju 2015 r. w odpowiedzi na kryzys migracyjny w obszarze basenu Morza Śródziemnego. Chciałbym zwrócić uwagę na tę pierwszą część komunikatu Komisji Europejskiej, która zwraca szczególną uwagę, że powołując się na dane Europejskiego Centrum Zwalczania Przemytu Migrantów, zgodnie z którymi ponad 90% migrantów przybywających do UE nielegalnie korzysta z usług przemytników podczas całej podróży lub podczas jej części. Te główne priorytety w ramach tego odnowionego planu działania zwracają na to szczególną uwagę. Nakładane są dodatkowe sankcje na przemytników i wdrażany pakiet środków dotyczących pośredników – i wydaje mi się, że to jest jednym z głównych priorytetów. Oczywiście współpraca z agencjami unijnymi, jak Frontex, Europol, Eurojust, i państwami członkowskimi jest szalenie istotna, ale wydaje się, że właśnie te sankcje na przemytników mogą znacząco pomóc ograniczyć przemyt migrantów.

Chciałbym jeszcze na jedną rzecz zwrócić uwagę. Bardzo się cieszę, że rząd poparł dokument, jak czytamy w opinii, zgodził się z jego założeniami i wszystkimi rozwiązaniami. Ja bym chciał zwrócić uwagę na rzecz chyba dość ważną, również w przypadku granicy polsko-białoruskiej. Chodzi o ochronę migrantów, szczególnie kobiet, dzieci i małoletnich. W dokumencie, bym powiedział, bardzo mocno podkreślono konieczność objęcia ochroną migrantów, szczególnie kobiet, dzieci, małoletnich podróżujących bez opieki. Państwa członkowskie zostały zachęcone do udoskonalenia procesów identyfikowania migrantów o specjalnych potrzebach, do przeciwdziałania rozdzielaniu rodzin oraz do pełnego wdrożenia dyrektywy w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi, korzystania ze wsparcia Komisji Europejskiej, pomocy finansowej UE zgodnie ze strategią UE w zakresie zwalczania handlu ludźmi na lata 2021–2025. Oczywiście to jest bardzo istotne, ważne i to jest w ramach tego dokumentu, tak jak powiedziałem przed momentem, wręcz podkreślone. Rekomenduję oczywiście przyjęcie przez Komisję tego komunikatu Komisji Europejskiej COM(2021) 591 w finalnej wersji i oczywiście przyjęcie przez Komisję również informacji Rady Ministrów w tej sprawie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Polak (PiS):

Dziękuję panu posłowi za przedstawione sprawozdanie.

Otwieram dyskusję w tym punkcie dzisiejszego porządku obrad. Nie widzę, nie słyszę. Chętnych do zabrania głosu nie ma. Wobec powyższego chciałbym zapytać, czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu. Nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2021) 591 – wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu piątego.

Przystępujemy do punktu szóstego, czyli do spraw bieżących. Kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się w dniu dzisiejszym o godzinie 12:30. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tym punkcie porządku obrad? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu szóstego.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję ślicznie. Za pół godziny kolejne.